

Lõimumist edendavate kogukondlike tegevuste toetamine

1 Reguleerimis- ja kohaldamisala

- 1.1 Toetuse andmise tingimuste käskkiri (edaspidi *TAT*) kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse (edaspidi *ÜSS2021_2027*) § 10 lõigete 2 ja 4 alusel ja on kooskõlas sama seaduse § 4 lõike 3 alusel kinnitatud meetmete nimekirjaga.
- 1.2 *TAT*-iga reguleeritakse toetuse andmist ja kasutamist *ÜSS2021_2027* § 1 lõike 1 punktis 1 nimetatud rakenduskava poliitikaeesmärgi 4 „Sotsiaalsem Eesti“ erieesmärgi (h) „Soodustada aktiivset kaasamist, et edendada võrdseid võimalusi, diskrimineerimiskeeldu ja aktiivset osalemist, ning parandada eelkõige ebasoodsas olukorras olevate rühmade tööalast konkurentsivõimet“ ja ühtekuuluvuspoliitika fondide 2021–2027 meetmete nimekirjaga kinnitatud meetme 21.4.7.5 „Lõimumist, sealhulgas kohanemist toetav Eesti“ sekkumise nr 21.4.7.57 „Lõimumist edendavate kogukondlike tegevuste toetamine“ (edaspidi *toetatav tegevus*) raames.
- 1.3 *TAT*-iga reguleeritakse Eesti riigi 2025.–2028. aasta eelarvestrateegia programmi „Lõimumis-, sealhulgas kohanemisprogramm“ meetme „Lõimumist, sealhulgas kohanemist toetav Eesti“ tegevuse „Lõimumis-, sealhulgas kohanemispoliitika kujundamine ja rakendamine“ elluviimist.
- 1.4 Toetatav tegevus panustab Riigikogu otsuse „Riigi pikaajalise arengustrateegia „Eesti 2035“¹ heakskiitmine“ sihi „Arukas, tegus ja tervist hoidev inimene“ alasihti „Tegus inimene“, valdkondliku arengukava „Sidusa Eesti arengukava 2030“² alaeesmärgi „Kohanemist ja lõimumist toetav Eesti“, tulemusvaldkonna „Sidus ühiskond“ programmi „Lõimumis-, sealhulgas kohanemisprogramm“ meetme „Lõimumist, sh kohanemist toetav Eesti“ teenusesse „Ühtekuuluvustunnet toetavate sotsiaalsete kontaktide soodustamine“.
- 1.5 Toetuse andmise eesmärk on suurendada uussisserändajate, eri keele- ja kultuuritaustaga inimeste ning tagasipöördujate osalemist kogukondlikes tegevustes.
- 1.6 Toetuse andmise tulemus on uussisserändajate, eri keele- ja kultuuritaustaga inimeste ning tagasipöördujate suurenenud osalus kogukondlikes tegevustes, mis tugevdab kultuuridevahelist mõistmist ja kogukonna ühtekuuluvustunnet ning vähendab sotsiaalset tõrjutust. Kasvanud on vabaühenduste suutlikkus kaasata uussisserändajaid, eri keele- ja kultuuritaustaga inimesi ning tagasipöördujaid kogukondlikesse tegevustesse.
- 1.7 Toetatava tegevuse elluviimisega seotud kulude hüvitamine ei ole riigiabi Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 107 lõike 1 mõistes.
- 1.8 Toetatav tegevus on kooskõlas „ei kahjusta oluliselt“ põhimõttega, lähtudes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.06.2020, lk 13–43) artikkel 17 tähenduses.
- 1.9 Toetatava tegevuse kavandamisel ja elluviimisel järgitakse Euroopa Parlamendi ja

¹ Eesti riigi pikaajaline arengustrateegia „Eesti 2035“ (<https://valitsus.ee/strateegia-est-2035-arengukavad-ja-planeering/strateegia>).

² Sidusa Eesti arengukava 2021–2030 (<https://www.kul.ee/siduseesti2030>).

nõukogu määruse (EL) nr 2021/1060 artiklis 9 nimetatud horisontaalseid põhimõtteid ja arengustrateegias „Eesti 2035“ nimetatud aluspõhimõtteid. Toetatava tegevuse panust regionaalselt tasakaalustatud arengusse hinnatakse „Eesti 2035“ näitajatega „Regionaalne tasakaalustatus“ ja „Tööjõus osalemise määr 15–74 a“, panust soolise võrdõiguslikkuse edendamisse näitajaga „Soolise võrdõiguslikkuse indeks“, panust võrdsete võimaluste edendamisse näitajaga „Hoolivuse ja koostöömeelsuse mõõdik“ ja panust ligipääsetavuse tagamisse näitajaga „Ligipääsetavuse näitaja“.

- 1.10 Toetatava tegevuse valikul lähtutakse ühtekuuluvuspoliitika rakenduskava seirekomisjonis kinnitatud üldistest valikukriteeriumidest ja -metoodikast. Toetatava tegevuse valimiseks kasutatavad valikukriteeriumid ja metoodikad vastavad Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 55 „Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise üldised tingimused“ (edaspidi *ÜM*) §-le 7.

2 Terminid

- 2.1 Uussisserändaja on vähem kui viis aastat Eestis seaduslikult elanud:
  - 2.1.1 välismaalane, kellele on antud Eesti tähtajaline elamisluba välismaalaste seaduses või välismaalase rahvusvahelise kaitse andmise seaduses sätestatud alustel;
  - 2.1.2 Euroopa Liidu kodanik, kes on omandanud Eestis tähtajalise elamisõiguse Euroopa Liidu kodaniku seaduses sätestatud alusel;
  - 2.1.3 Euroopa Liidu kodaniku perekonnaliige, kellele on antud Eestis tähtajaline elamisõigus Euroopa Liidu kodaniku seaduses sätestatud alusel.
- 2.2 Eri keele- ja kultuuritaustaga inimene on üle viie aasta Eestis seaduslikul alusel viibiv eesti keelest erineva emakeelega isik.
- 2.3 Tagasipöörduja on Eesti kodakondsust omav täiskasvanud isik, kes on Eestisse püsivalt naasnud viimase kaheksa kuu jooksul ja on oma elukoha registreerinud Eesti rahvastikuregistris.
- 2.4 Vabaühendus on avalikes huvides mittetulundusühinguna tegutsev valdkonna- või huvipõhine kogukond, mille tegevus on valitsusest sõltumatu.

3 Rakendusasutus, rakendusüksus, elluviija ja partner

- 3.1 Toetatava tegevuse rakendusasutus on Kultuuriministeerium (edaspidi *rakendusasutus*).
- 3.2 Toetatava tegevuse rakendusüksus on Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi *rakendusüksus*).
- 3.3 Toetatava tegevuse elluviija on Kultuuriministeerium (edaspidi *elluviija*).
- 3.4 Elluviija ülesandeid täidab Kultuuriministeeriumis kultuurilise mitmekesisuse osakond.
- 3.5 Elluviija partnerid on Integratsiooni Sihtasutus, Eesti Rahvakultuuri Keskus ja Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapital.

4 Tegevused, sihtrühm ja elluviimise aeg

- 4.1 Elluviija tegevused.
  - 4.1.1 Partnerite tegevuse koordineerimine sihtrühma kaasavate, kogukondlikku ja/või kohalikku identiteeti tugevdavate ning kogukondadevahelisi kontakte soodustavate koostöötegevuste korraldamiseks.
- 4.2 Partnerite tegevused.
  - 4.2.1 Integratsiooni Sihtasutus korraldab sihtrühma kaasavaid ja kogukondadevahelisi kontakte soodustavaid koostöötegevusi Ida-Virumaal.
  - 4.2.2 Eesti Rahvakultuuri Keskus korraldab sihtrühma kaasavaid ja kogukondadevahelisi kontakte soodustavaid koostöötegevusi Eestis, välja arvatud Ida-Virumaal ning pakub

mentorteenust vabaühendustele.

4.2.3 Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapital suurendab arenguprogrammi loomise ja rakendamise kaudu vabaühenduste võimekust sihtrühma kaasamiseks kogukondlikesse tegevustesse.

4.3 Toetatava tegevuse sihtrühm on uussisserändajad, eri keele- ja kultuuritaustaga inimesed ning tagasipöördunud.

4.4 Tegevuste elluviimise aeg on 01.10.2024 – 31.10.2029.

5 Seireks ja hindamiseks kasutatavad näitajad

		Näitaja nimetus ja mõõtühik	Alg-tase	Aasta	Vahe-sihttase (2024)	Siht-tase (2029)	Selgitav teave
Meet-mete nimekirj a näitaja	Väljund -näitaja	Mentorite arv Mõõtühik: arv	0	Ei kohaldu	5	6 ³	Näitaja mõõdab Eesti Rahvakultuuri Keskuse tegevusse kaasatud mentorite arvu.
TAT spetsiifilised näitajad	Väljund -näitaja	Arenguprogra mmis osalenud vabaühenduste arv Mõõtühik: arv	0	Ei kohaldu	0	40	Näitaja mõõdab Sihtasutuse Kodanikuühiskonna Sihtkapital korraldatud arenguprogrammis osalenud vabaühenduste arvu.
	Väljund -näitaja	Rohkem kui 200 inimese osalusega kogukondlike koostöötegevu ste arv Ida-Virumaal Mõõtühik: arv	0	Ei kohaldu	0	7	Näitaja mõõdab Integratsiooni Sihtasutuse korraldatud kogukondlike koostöötegevuste arvu Ida-Virumaal, kus osaleb üle 200 inimese.
		Rohkem kui 200 inimese osalusega kogukondlike koostöötegevu ste arv Eestis, v.a Ida-Virumaal Mõõtühik: arv	0	Ei kohaldu	0	20	Näitaja mõõdab Eesti Rahvakultuuri Keskuse korraldatud kogukondlike koostöötegevuste arvu Eesti eri piirkondades, v.a Ida-Virumaal, kus osaleb üle 200 inimese.

6 Toetatava tegevuse abikõlblikkuse periood

³ Rakendusasutus on käimasolevas meetmete nimekirja muutmise protsessis teinud ettepaneku näitaja sihttaseme muutmiseks.

Abikõlblikkuse periood on 01.10.2024 –31.10.2029.

7 Toetatava tegevuse eelarve

Jrk	Finantsallikas	Summa eurodes	Osakaal
1.1	Euroopa Sotsiaalfond+ toetus	3 619 000	70,00%
	sealhulgas Integratsiooni Sihtasutus	756 490	
	Eesti Rahvakultuuri Keskus	2 247 000	
	SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital	374 500	
1.2	Riiklik kaasfinantseering	1 551 000	30,00%
	sealhulgas Integratsiooni Sihtasutus	324 210	
	Eesti Rahvakultuuri Keskus	963 000	
	SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital	160 500	
1.3	Omafinantseering	0	0%
	KOKKU	5 170 000	

Toetatava tegevuse koguperioodi detailne eelarve on esitatud lisas 5.

8 Kulude abikõlblikkus

- 8.1 Abikõlblike kulude määratlemisel lähtutakse ÜM-i §-st 15 ja TAT-is sätestatud tingimustest.
- 8.2 Abikõlblikud kulud jagunevad otsesteks ja kaudseteks kuludeks.
  - 8.2.1 Kaudsed kulud on ÜM-i § 21 lõikes 5 nimetatud üldkulud ja ÜM-i § 21 lõikes 6 nimetatud tegevustega seotud ÜM-i § 16 lõikes 1 nimetatud personalikulud.
    - 8.2.1.1 Kaudseid kulusid hüvitatakse elluvijale ja partnerile ühtse määra alusel, milleks on 7% toetatava tegevuse otsestest kuludest.
- 8.3 Otseste kulusid hüvitatakse elluvijale ja partnerile tegelike kulude alusel.
- 8.4 Peale ÜM-i §-s 16 nimetatud abikõlblike personalikulude ja punktis 8.2.1 nimetatud kaudse kulu on abikõlblikud järgmised kulud:
  - 8.4.1 kulu, mis on seotud Vabariigi Valitsuse 12. mai 2022. a määruse nr 54 „Perioodi 2021–2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“ (edaspidi *teavitamise määrus*) §-s 2 sätestatud kohustuste täitmisega;
  - 8.4.2 tulumaksuseaduse § 48 lõike 4 tähenduses erisoodustusena käsitatav kulu ja sellelt tasutav maks;
  - 8.4.3 ligipääsetavuse tagamise kulud sündmustel, kommunikatsioonitegevustes, õppe- ja infomaterjalides;
  - 8.4.4 punktis 4.1.1 nimetatud tegevusel:
    - 8.4.4.1 koolituse, seminari ja võrgustumiskohtumise kulu;
    - 8.4.4.2 õppereisi kulu Euroopa Liidu riikidesse;
    - 8.4.4.3 eksperdi töötasu;
    - 8.4.4.4 teenusedisaini ja konsultatsiooni kulu;
    - 8.4.4.5 kommunikatsiooni kulu, sealhulgas infomaterjalide koostamise ja trükkimise kulu;
  - 8.4.5 punktis 4.2.1 ja 4.2.2 nimetatud tegevusel:
    - 8.4.5.1 ruumi ja esitlustehnika rent ning esineja ja/või moderaatori töötasu;

- 8.4.5.2 transpordi- ja toitlustuskulu, sealhulgas sihtrühmale ja tegevusse kaasatud isikutele;
- 8.4.5.3 majutuskulu kaks või enam päeva kestva sündmuse puhul, sealhulgas sihtrühmale ja tegevusse kaasatud isikutele;
- 8.4.5.4 eksperdi töötasu;
- 8.4.5.5 teenusedisaini ja konsultatsiooni kulu;
- 8.4.5.6 kommunikatsiooni kulu, sealhulgas infomaterjalide koostamise ja trükkimise kulu;
- 8.4.5.7 uuringu ja analüüsi tellimise ning läbiviimise kulu;
- 8.4.5.8 tõlkekulu;
- 8.4.6 punktis 4.2.3 nimetatud tegevusel:
  - 8.4.6.1 ruumi ja esitlustehnika rent ning esineja ja/või moderaatori töötasu;
  - 8.4.6.2 transpordi- ja toitlustuskulu, sealhulgas tegevusse kaasatud isikutele;
  - 8.4.6.3 majutuskulu kaks või enam päeva kestva sündmuse puhul, sealhulgas tegevusse kaasatud isikutele;
  - 8.4.6.4 eksperdi töötasu;
  - 8.4.6.5 teenusedisaini ja konsultatsiooni kulu;
  - 8.4.6.6 õppematerjalide koostamise ja trükkimise kulu;
  - 8.4.6.7 kommunikatsiooni kulu, sealhulgas infomaterjalide koostamise ja trükkimise kulu;
  - 8.4.6.8 infotehnoloogiliste arenduste ja hoolduse kulu;
  - 8.4.6.9 uuringute ja analüüside tellimise ning läbiviimise kulu;
  - 8.4.6.10 tõlkekulu.
- 8.5 Peale ÜM-i §-s 17 loetletud abikõlbmatute kulude on abikõlbmatud järgmised kulud:
  - 8.5.1 liiklusvahendi ostmise kulu;
  - 8.5.2 esinduskulu ja kingitused;
  - 8.5.3 päevaraha, majutuskulu ja mootorsõiduki kasutamise kulu osas, mis ületab õigusaktides kehtestatud maksustamisele mittekuuluvat piirmäära;
  - 8.5.4 kõik toetatava tegevuse elluviimisega otseselt sidumata kulud.

9 Toetuse maksmise tingimused ja kord

- 9.1 Toetust makstakse tegelike kulude alusel ÜM-i § 27 lõike 1 punkti 1 kohaselt. Ühtse määra alusel lihtsustatud kulusid makstakse ÜM-i § 28 lõike 3 kohaselt. Toetuse maksmise üldtingimused on sätestatud ÜM-i §-s 26.
- 9.2 Maksetaotluse esitamise, menetlemise ja toetuse maksmise tingimused on sätestatud ÜM-i §-des 24, 25 ja 33.
- 9.3 Toetus makstakse elluvijale e-toetuse keskkonna kaudu rakendusüksusele esitatud maksetaotluse alusel.
- 9.4 Maksetaotlusi võib elluvijal esitada punktis 10.3.3 nimetatud maksete prognoosi alusel mitte harvem kui kord kvartalis ja mitte tihedamini kui kord kuus.
- 9.5 Enne esimese maksetaotluse esitamist või koos sellega peab elluvija esitama rakendusüksusele koopia elluvijal hankekorra või viite veebilehele, kus kord on avalikult kättesaadav;
- 9.6 Punktis 8.2.1.1 nimetatud ühtse määra alusel tehakse makse vastavalt tegelikele otsestele kuludele.
  - 9.6.1 Ühtse määra alusel makse tegemisel kulu tegelikku maksumust ei tõendata ega kontrollita.
- 9.7 Elluvijal esitab läbiviidud riigihangete korraldamisega seotud dokumendid rakendusüksusele kontrolliks hiljemalt koos maksetaotlusega.
- 9.8 Viimane maksetaotlus esitatakse hiljemalt koos toetatava tegevuse elluviimise lõpparuandega. Viimane makse tehakse tasutud kuludokumentide alusel pärast seda, kui rakendusüksus on lõpparuande kinnitanud.

10 Elluviija kohustused

- 10.1 Elluviijale kohalduvad kõik kohustused, mis on toetuse saajale sätestatud ÜSS2021_2027-s ja selle alusel kehtestatud õigusaktides.
- 10.2 Elluviija peab kasutama toetust sihtotstarbeliselt abikõlblike kulude katteks, mis on vajalikud TAT-is kirjeldatud eesmärgi ja tulemuse saavutamiseks, ning viima toetatava tegevuse ellu punktis 10.3.1 nimetatud rakendusasutuse kinnitatud eelarve ja tegevuskava kohaselt.
- 10.3 ÜM-i § 10 lõikes 1 ja §-s 11 toodule on elluviija kohustatud:
  - 10.3.1 esitama käimasoleva aasta 1. novembriks rakendusasutusele kinnitamiseks järgneva aasta tegevuskava (lisa 1) ja eelarve (lisa 2). 2024. ja 2025. aasta eelarve ja tegevuskava esitab elluviija 20 tööpäeva jooksul pärast TATi kinnitamist. Kinnitatud tegevuskava ja eelarve edastab rakendusüksusele rakendusasutus;
  - 10.3.1.1 kui kinnitatud eelarvet muudetakse ühe kalendriaasta jooksul kuni 15% ulatuses, kooskõlastab elluviija eelarve muutmise enne rakendusüksusega kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis ja rakendusasutus muudatust kinnitama ei pea;
  - 10.3.1.2 esitama punkti 10.3.1.1 kohaselt muudetud eelarve rakendusasutusele teadmiseks koos rakendusüksuse kooskõlastusega viie tööpäeva jooksul alates rakendusüksuse kooskõlastuse saamisest;
  - 10.3.2 taotlema enne kinnitatud eelarvest erinevate kulude tegemist rakendusasutuselt eelarve muutmist juhul, kui vajalikud muudatused on punktis 10.3.1.1 sätestatud mahust suuremad. Kinnitatud eelarvemuudatused edastab rakendusüksusele rakendusasutus;
  - 10.3.3 esitama rakendusüksusele järgneva aasta maksete prognoosi kümne tööpäeva jooksul pärast seda, kui rakendusasutus on eelarve ja tegevuskava kinnitanud. Maksete prognoos esitatakse e-toetuse keskkonnas;
  - 10.3.4 esitama rakendusüksusele korregeeritud maksete prognoosi, kui makse erineb esitatud prognoosist rohkem kui 25 protsendi võrra;
  - 10.3.5 esitama rakendusasutusele ja rakendusüksusele teadmiseks eelneva aasta korregeeritud eelarve ühe kalendrikuu jooksul alates sellest, kui rakendusüksus on vastava aasta viimase makse algatanud;
  - 10.3.6 esitama rakendusasutuse või rakendusüksuse päringule vastused kümne tööpäeva jooksul alates selle saamisest;
  - 10.3.7 koguma ja töötleva andmeid seirearuande jaoks;
  - 10.3.8 vajaduse korral taotlema rakendusüksuselt riigihangete nõustamist rakendusüksuse riigihangete eelnõustamise protseduuride kohaselt;
  - 10.3.9 teavitama rakendusasutust, kui toetatava tegevusega samalaadsele tegevusele on taotletud toetust teistest meetmetest või muudest välisabi vahenditest;
  - 10.3.10 täitma teavitamisega seotud kohustusi teavitamise määruse kohaselt;
  - 10.3.11 tagama sihtrühmale suunatud tegevustele ligipääsetavuse füüsilises ja/või digitaalses keskkonnas;
  - 10.3.12 säilitama kulu abikõlblikkust tõendavad dokumendid ja muud tõendid ÜSS2021_2027 § 18 alusel ning tagama, et partnerid säilitavad toetuse saamisega seotud dokumente elluviijaga sama aja;
  - 10.3.13 sõlmima toetatavate tegevuste elluviimisesse kaasatud partneritega partnerluslepingud, milles muu hulgas sätestatakse detailselt partneri tehtavad tegevused, tema õigused, kohustused ja vastutus, aruannete esitamise tähtajad, maksete tegemise kord, dokumentide esitamise ja säilitamise ning infovahetuse viis;
  - 10.3.14 viivitamata teavitama rakendusasutust kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis:
    - 10.3.14.1 asjaoludest, mis takistavad elluviija ülesandeid täitmast;
    - 10.3.14.2 TAT-i muutmise vajalikkusest;
    - 10.3.14.3 toetatava tegevuse elluviimisel esinevatest probleemidest, mis võivad mõjutada

tulemuse saavutamist.

11 Partnerite kohustused

- 11.1 Partnerid peavad täitma ühendmääruse § 10 lõigetes 2 ja 3 nimetatud kohustusi
- 11.2 Peale ühendmääruse § 10 lõigetes 2 ja 3 nimetatud kohustuste on partnerid kohustatud tagama elluvijaga partnerluslepingute sõlmimise ja sihtrühmale suunatud sündmustele ligipääsetavuse.

12 Toetuse kasutamisega seotud aruannete esitamise kord

- 12.1 Toetuse kasutamisega seotud aruanded jagunevad vahe- ja lõpparuanneteks (edaspidi koos *seirearuanne*). Seirearuannetes annab elluvija kumulatiivselt ülevaate toetatava tegevuse elluviimisest, eelarve täitmisest, näitajate saavutamisest ning mõjust strateegia „Eesti 2035“ sihti ja näitajatesse ning ellu viidud tegevuste panusest horisontaalsetesse põhimõtetesse.
- 12.2 Elluvija esitab rakendusüksusele lisas 3 kehtestatud vormil vahearuande koos eelarve täitmise vormiga kulukohtade lõikes (lisa 4) e-toetuse keskkonna kaudu iga aasta 20. jaanuariks, rakendusüksuse nõudmisel tihedamini.
- 12.3 Elluvija esitab rakendusüksusele lisas 3 kehtestatud vormil lõpparuande koos eelarve täitmise vormiga kulukohtade kaupa (lisa 4) e-toetuse keskkonna kaudu 30 kalendripäeva jooksul alates toetatava tegevuse abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast.
- 12.4 Juhul, kui vahearuande ja lõpparuande esitamise tähtaja vahe on vähem kui kuus kuud, esitatakse ainult lõpparuanne.
- 12.5 Rakendusüksus kontrollib 20 tööpäeva jooksul alates seirearuande laekumisest aruande vormikohasust ja nõuetekohast täidetust.
- 12.5.1 Kui vahearuandes puudusi ei esine, kinnitab rakendusüksus vahearuande.
- 12.5.2 Kui lõpparuandes puudusi ei esine, kooskõlastab rakendusüksus lõpparuande ja edastab selle viie tööpäeva jooksul rakendusasutusele kinnitamiseks. Kui rakendusasutus on lõpparuande kinnitanud, teavitab ta sellest rakendusüksust kolme tööpäeva jooksul kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
- 12.6 Kui vahearuandes esineb puudusi, annab rakendusüksus elluvijale kuni kümme tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks. Pärast puuduste kõrvaldamist kinnitab rakendusüksus vahearuande viie tööpäeva jooksul.
- 12.7 Kui lõpparuandes esineb puudusi, annab rakendusüksus elluvijale kuni kümme tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning edastab aruande viie tööpäeva jooksul pärast puuduste kõrvaldamist rakendusasutusele kinnitamiseks.
- 12.8 Kui rakendusasutusele esitatud lõpparuandes esineb puudusi, teavitab rakendusasutus sellest rakendusüksust ning lõpparuannet menetletakse edasi TAT-i punkti 12.7 kohaselt.
- 12.9 Kui rakendusasutusele esitatud lõpparuandes puudusi ei esine, kinnitab rakendusasutus lõpparuande ja teavitab rakendusüksust lõpparuande kinnitamisest kolme tööpäeva jooksul kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

13 TAT-i muutmine

- 13.1 Kui ilmneb vajadus toetatavat tegevust, tulemust, eelarvet, näitajaid või abikõlblikkuse perioodi muuta, rakendusüksus on teinud finantskorrektsiooni otsuse või ilmneb muid asjaolusid, mis mõjutavad toetatava tegevuse elluviimist, esitab elluvija rakendusasutusele TAT-i muutmise taotluse kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.
- 13.2 Rakendusasutus vaatab punktis 13.1 nimetatud taotluse läbi 25 tööpäeva jooksul alates selle kättesaamisest ja teeb otsuse TAT-i muutmise algatamise või algatamata jätmise

- kohta pärast punktis 13.4 nimetatud rakendusüksuse ettepaneku saamist.
- 13.3 Kui esineb puudusi, annab rakendusasutus elluvijale tähtaja nende kõrvaldamiseks. Taotluse menetlemise tähtaeg peatub puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra.
- 13.4 Rakendusasutus edastab muutmise taotluse pärast selle läbivaatamist rakendusüksusele seisukoha saamiseks. Rakendusüksusel on õigus esitada muudatuste kohta ettepanekuid. Rakendusasutus lepib rakendusüksusega kokku muudatusettepanekute esitamise tähtaja, mille seadmisel lähtutakse muudatuste sisust ja ulatusest.
- 13.5 Rakendusüksusel on õigus taotleda TAT-i muutmist, kui seirearuannetest või muudest objektiivsetest asjaoludest selgub, et toetatava tegevuse edukaks elluviimiseks või tulemuse saavutamiseks on vaja teha muudatusi. Selleks esitab rakendusüksus rakendusasutusele muutmise taotluse ja teavitab sellest elluvijat. Rakendusasutus vaatab taotluse läbi 25 tööpäeva jooksul alates muutmise taotluse saamisest ja teeb otsuse TAT-i muutmise või muutmise algatamata jätmise kohta.
- 13.6 Rakendusasutusel on õigus iseseisvalt algatada TAT-i muutmise, teavitades sellest rakendusüksust ja elluvijat mõistliku aja jooksul ette. Rakendusasutus algatab TAT-i muutmise, kui selgub, et toetatava tegevuse edukaks elluviimiseks on vaja teha muudatusi või elluvijal ei ole võimalik toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel jätkata.
- 13.7 Rakendusasutusel on õigus toetust suurendada ja vähendada. Toetuse summat võib suurendada ÜM-i § 13 lõikes 1 sätestatud tingimuste kohaselt.
- 13.8 Rakendusasutus esitab TAT-i muutmise eelnõu ÜM-i § 48 lõigete 1–3 kohasele kooskõlastamisele.
- 13.9 Rakendusasutus edastab muudetud TAT-i kümne tööpäeva jooksul rakendusüksusele, elluvijale, korraldusasutusele ja Rahandusministeeriumile.

14 Finantskorrektsiooni tegemise alused ja kord

- 14.1 Finantskorrektsiooni alused ja ulatus on sätestatud ÜSS2021_2027 §-s 28 ja ÜM-i §-des 34–36.
- 14.2 Toetus makstakse tagasi ÜSS2021_2027 §-de 29 ja 30 ning ÜM-i §-de 37 ja 38 kohaselt.
- 14.3 Abikõlbmatuks tunnistatud kulud jäävad elluvija kanda kooskõlas ÜM-i § 37 lõikega 6.
- 14.4 Kui rikkumise tulemusena tehakse finantskorrektsioon otseste kulude summast, tehakse finantskorrektsioon proportsionaalselt ka kaudsete kulude summast.

15 Vaidluste lahendamine

- 15.1 Vaidemenetlus toimub ÜSS2021_2027 §-de 31 ja 32 kohaselt.
- 15.2 Kui vaie esitatakse rakendusüksuse otsuse või toimingu peale, lahendab selle rakendusüksus.
- 15.3 Kui rakendusüksus ja elluvija on riigiasutused, lahendatakse vaidlused Vabariigi Valitsuse seaduse § 101 kohaselt.

16 Rakendussätted

Käskkirja rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. oktoobrist 2024.

Lisa 1. Toetatava tegevuse tegevuskava vorm

Lisa 2. Toetatava tegevuse eelarve vorm kulukohtade kaupa

Lisa 3. Seirearuande vorm

Lisa 4. Toetatava tegevuse eelarve kulukohtade kaupa täitmise vorm

Lisa 5. Toetatava tegevuse koguperioodi detailne eelarve

Lisa 6. Horisontaalsete põhimõtetega arvestamine

Lisa 7. Põhiõiguste harta ja puuetega inimeste õiguste konventsiooni kontroll-leht